

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021 și a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Lungu Sergiu, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 23.03.2021 - 16.06.2021

2. *instanța de apel:* 13.07.2021 - 02.11.2021

3. *instanța de recurs:* 15.02.2022 - 12.05.2022

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 iunie 2021, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Lungu Sergiu, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42, 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, art. 70 alin.(3¹) Cod penal, la 2 ani închisoare, fără amendă.

Conform art. 85 alin.(1) Cod penal, adăugând parțial, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020, s-a stabilit în privința lui Lungu Sergiu pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 ani fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea sumei de 127,66 lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Lungu Sergiu, împreună și de comun acord cu persoana, în privința căreia cauza a fost disjunsă în procedură separată,

acționând intenționat și înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, la data de 14.02.2021, aproximativ la orele 18:30, aflându-se în preajma stației de așteptare a transportului public din str. P. Halippa 4, mun. Chișinău, având intenția de a sustrage și însuși bunurile altei persoane, repartizând preventiv rolurile între ei, s-au apropiat de cet. Ciobanu Natalia și prin surprindere au sustras în mod deschis de la ultima o geantă de dame la preț de 300 lei, în care se afla un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J4”, în care activa SIM cu nr.xxxxx, la preț de 6000 lei, mijloace bănești în numerar în sumă totală de 700 lei și câteva articole vestimentare pentru dame în sumă totală de 1000 lei, după care ambii au fugit de la locul comiterii infracțiunii, deși victima alerga și striga în urma lor să întoarcă bunurile. Prin urmare, părții vătămate Ciobanu Natalia, i-a fost cauzată daună materială considerabilă în sumă totală de 8000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Lungu Sergiu a comis infracțiunea prevăzută de art.42, 187 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal- *jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, prin care a solicitat, casarea parțială a acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, recunoscându-l vinovat pe Lungu Sergiu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal. În baza acestui articol, ținând cont de prevederile art.70 alin.(3¹), art.82 din Codul penal, art.364¹ Cod de procedura penală, art.72 Cod penal, a-i stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu amendă de 850 unități convenționale, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Potrivit art. 85 Cod penal, a-i adăuga parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă pe un termen de 6 (șase) ani și 3(trei) luni, cu amendă de 850 unități convenționale, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel a indicat:

- infracțiunea incriminată inculpatului a atentat la relațiile sociale cu privire la patrimoniu, și prevede pedeapsa cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu (sau fără) amendă în mărime de 850 la 1350 unități convenționale;

- cu toate că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020, Lungu Sergiu a fost condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei, instanța de judecată a menționat că, potrivit art.34 alin.(5) din Codul penal, nu a fost stabilită stare de recidivă;

- atât la art. 34, cât și la art. 111 din Cod penal nu este prevăzut condamnarea cu suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoarea, ca temei de a considera că persoana nu are antecedente penale;

-Lungu Sergiu anterior a comis o infracțiune gravă (art.188 alin. (2) lit. c), d) și e) din Codul penal) în urma căreia din nou a săvârșit o infracțiune gravă (art.42, art. 187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal);

- consideră că cerințele art.75 Cod penal, de aplicare a pedepsei echitabile, constituie un principiu al echității, care obligă instanța să aplice persoanei vinovate o pedeapsă legală și individualizată, în vederea realizării scopurilor pedepsei penale prevăzute la art.61 Cod penal.

3.2 Inculpatul și avocatul acestuia, Mihalache Iurie, prin care au solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi decizii cu aplicarea unei pedepse non privative de libertate.

În motivarea cererii de apel, partea apărării invocă:

- la caz, există circumstanțe atenuante pentru inculpatul Lungu Sergiu conform art.76 Cod penal, și anume: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției și vârsta cuprinsă între 18-21 ani;

- instanța de judecată trebuia să ia în considerație că Lungu Sergiu la evidența la medicul narcolog și psihiatru nu se află (f.d.85), a comis infracțiunea la vârsta până la 21 ani, este celibatar, până la comiterea infracțiunii se afla în căutarea unui loc de muncă, fără persoane la întreținere (f.d.80). Instanța de judecată trebuia să ia în considerație circumstanța ce atenuază răspunderea lui Lungu Sergiu - căința sinceră în cele săvârșite;

- prima instanță trebuia să aplice în privința apelantului dispozițiile art.76, art. 78 din Codul penal;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată trebuia să se conducă de principiul umanismului, să țină cont de vârsta tânără a inculpatului Lungu Sergiu. Norma de la art. 70 alin.(3¹) Cod penal stabilește că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au vârsta de 18 ani, dar nu au împlinit vârsta de 21 de ani, maximum pedepsei se reduce cu o treime;

- în pofida faptului că procurorul a invocat stare de recidivă în privința lui Lungu Sergiu, subliniază partea apărării că, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020, Lungu Sergiu a fost condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei, iar potrivit art.34 alin.(5) Cod penal, la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale, dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, chiar dacă inculpatul Lungu Sergiu a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 187 alin. (2), lit. b) și f) Cod penal - *jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită de două sau mai multe persoane și cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele.

În continuare, privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a respins ca neîntemeiate alegațiile părților apelante și a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de

circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Lungu Sergiu, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor grave. De asemenea, corect s-a reținut prezența circumstanțelor atenuante și anume, căința sinceră și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, iar în calitate de circumstanțe săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, or Lungu Sergiu anterior a fost condamnat pentru săvârșirea tâlhăriei.

La fel instanța de aple a reținut că, urmează a fi luat în calcul la stabilirea pedepsei faptul că infracțiunea incriminată inculpatului Lungu Sergiu este săvârșită cu intenție directă.

Se cere a fi precizat că, la solicitarea inculpatului Lungu Sergiu, prezenta cauza penală a fost examinată prin prisma prevederilor art. 364¹ din Codul penal, în baza probelor administrate la urmărirea penală, pe cale de consecință instanța de judecată i-a aplicat regula instituită la alin. (8) din norma de drept citată supra, care prevede expres că, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Totodată, la stabilirea pedepsei, instanța de judecată, ținând cont de vârsta tânără a inculpatului, conducându-se de principiul umanismului, a considerat necesar de aplicat prevederile art.70 alin.(3¹) Cod penal, care stipulează că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Ca urmare a celor menționate mai sus, instanța de judecată a indicat că, pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 187 alin. (2) Cod penal, legiuitorul estimând în abstracto pericolul social al respectivei infracțiuni a stabilit că, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale.

Instanța de apel a concluzionat că, în baza art. 364¹ alin. (8) și art. 70 alin. (3¹) Cod de procedură penală coroborat cu art. 187 alin. (2) Cod penal, fapta incriminată inculpatului Lungu Sergiu se încadrează în noile limite: de până la 2 ani și 4 luni închisoare, iar amendă în limitele generale prevăzute de art.64 alin.(3) Cod penal - 500 u.c.

În ceea ce privește modalitatea de executare a pedepsei, instanța de judecată călăuzindu-se de gradul prejudiciabil al infracțiunii, de necesitatea de apărare împotriva comiterii a astfel de infracțiuni, reținând că aplicarea pedepsei trebuie să

contribuie la corectarea inculpatului, să-l rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea, a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea în privința ultimului a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, conform art. 72 alin.(3) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020, s-a admis apelul procurorului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-48/2020 din 18 august 2020, s-a casat parțial această sentință, în partea care se referă la individualizarea executării pedepsei, și s-a pronunțat, în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță: în conformitate cu art. 90¹ Cod penal, pedeapsa aplicată de 4(patru) ani 5(cinci) luni 10(zece) zile urmează a fi executată în felul următor: termenul de 2(doi) ani 5 (cinci) luni închisoare urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis; termenul de 2(doi) ani 10(zece) zile a suspenda condiționat executarea pe un termen de probațiune de 2(doi) ani. S-au menținut celelalte dispoziții ale sentinței.

În acest context, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 85 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial de sentințe, la pedeapsa stabilită, fiindu-i adăugat parțial pedeapsa neexecutată, stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020 și stabilindu-i lui Lungu Sergiu o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare - de 6 (șase) ani, fără amendă, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, ținând cont de scopul pedepsei instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a considerat, că inculpatul Lungu Sergiu urmează a fi condamnat pe art. 42, 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, prin stabilirea unei pedepse privative de libertate.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, care invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică:

- așa cum rezultă din dispoziția normei materiale prevăzute la art.70 alin.(3¹) Cod penal, beneficiile acesteia se aplică persoanelor declarate vinovate de săvârșirea infracțiunilor doar dacă aceștia au atins vârsta de 18 ani dar nu au atins vârsta de 21 ani și dacă instanța numește în privința lor (a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani dar nu au atins vârsta de 21 ani) pedeapsa închisorii. Raționamentul respectiv fiind unul absolut elementar rezultă din voința ridicată la rang de lege a legiuitorului care, a inclus norma menționată în alineatul supra la art. 70 Cod penal, normă care reglementează condițiile generale de aplicare a închisorii în privința persoanelor declarate vinovate de săvârșirea infracțiunii;

- devreme ce instanța de fond a considerat că, scopul legii penale poate fi atins prin numirea în privința inculpatului Lungu Sergiu pentru infracțiunea prevăzută la art.42, 187 alin.(2) lit.b),f) Cod penal a unei pedepse sub formă de închisoare,

urma să recalculeze noile limite ale pedepsei pasibile a fi aplicate inculpatului pentru acea faptă urmare a aplicării beneficiilor prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal;

- la momentul săvârșirii infracțiunii și la momentul judecării cauzei penale și adoptării sentinței, sancțiunea normei prevăzute la art. 187 alin.(2) Cod penal, prevedea o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 5 la 7 ani închisoare. Ținând cont de rigorile prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal, noile limite recalculat de ale pedepsei închisorii pasibile a fi aplicate inculpatului care la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta între 18 și 21 ani coborau sub limita pedepsei minime prevăzute de lege și anume 4 ani 8 luni închisoare. Termenul de 4 ani 8 luni închisoare în circumstanțele speței este atât limită minimă și maximă;

- potrivit actelor cauzei penale, inculpatul Lungu Sergiu a solicitat prin înscris autentic examinarea cauzei penale în procedură simplificată pe baza probelor administrate la etapa urmăririi penale prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală. Cererea în cauză a fost acceptată de către instanța de judecată și în consecință cauza penală a fost examinată în procedura numită în cadrul prezentului alineat;

- în circumstanțele cauzei, devreme ce limita minimă și maximă a pedepsei recalculat de pasibile a fi aplicate inculpatului Lungu Sergiu pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.42, 187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, urmare a aplicării beneficiilor normei prevăzute la art.70 alin.(3¹) Cod penal, este de 4 ani și 8 luni închisoare, recalcularea noilor limite ale pedepsei pasibile a fi aplicate inculpatului, pentru același capăt de acuzare urmare a examinării cauzei penale în procedura simplificată pe baza probelor administrate la etapa urmăririi penale prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, va reprezenta diferența obținută urmare a deducerii din termenul de 4 ani 8 luni închisoare a raportului fracțional de 1/3 din această pedeapsă, obținând pe final un termen fix al pedepsei recalculat de 3 ani 1 lună și 10 zile, care în circumstanțele speței reprezintă atât limita maximă cât și minimă a pedepsei;

- prin aplicarea eronată de caz a prevederilor art.70 alin.(3¹) Cod penal și respectiv art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de fond a recalculat contrar prevederilor legii alte limite ale pedepsei indicate la alineatele supra iar instanța de apel a tolerat și pe final a însușit eroarea admisă de către instanța de fond, menținând sentința;

- din conținutul părții descriptive a deciziei din 02.11.2021, rezultă că instanța de apel nu a pătruns de argumentele invocate de către acuzatorul de stat în cererea de apel, nu a depus diligența necesară pentru a le înțelege sensul, fie le-a interpretat eronat;

- instanța de apel a constatat confuz într-o primă ordine de idei că procurorul a contestat sentința din 16.06.2021 exclusiv pe motivul că instanța de fond a aplicat în privința inculpatului Lungu Sergiu o pedeapsă prea ușoară în coraport cu circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului;

- împrejurările descrise denotă cert că, instanța de apel a examinat apelul declarat de către acuzatorul de stat fără a rezolva fondul lui, iar argumentele

invocate în vederea combaterii motivelor reținute de către procurorul apelant contravin explicit normelor de drept material cu vocație penală.

6.2 Avocatul Mihalache I. în numele inculpatului, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care recurentului Lungu Sergiu să-i fie stabilită o pedeapsă nonprivativă de libertate.

În motivarea recursului indică:

- nu este rațional ca recurentul Lungu Sergiu să execute pedeapsa definitivă sub formă de închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- în ședința de judecată la Judecătoria Chișinău sediul Buiucani, până la începerea cercetării judecătorești, Lungu Sergiu a recunoscut integral faptele indicate în rechizitoriu, și-a recunoscut vina, a solicitat prin cerere scrisă personal, examinarea cauzei penale în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții;

- la caz, există circumstanțe atenuante pentru recurentul Lungu Sergiu conform art.76 din Codul penal, și anume: contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției și vârsta cuprinsă între 18-21 ani;

- instanța de judecată trebuia să ia în considerație că Lungu Sergiu la evidența la medicul narcolog și psihiatru nu se află (f.d.85), a comis infracțiunea la vârsta până la 21 ani, este celibatar, până la comiterea infracțiunii se afla în căutarea unui loc de muncă, fără persoane la întreținere (f.d.80). Instanța de judecată trebuia să ia în considerație circumstanța ce atenuază răspunderea lui Lungu Sergiu - căința sinceră în cele săvârșite;

- prima instanță trebuia să aplice în privința lui Lungu S. dispozițiile art.76 și art.78 Cod penal;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată trebuia să se conducă de principiul umanismului, să țină cont de vârsta tânără a inculpatului Lungu Sergiu. Norma de la art.70 alin.(3¹) Cod penal stabilește că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au vârsta de 18 ani, dar nu au împlinit vârsta de 21 de ani, maximumul pedepsei se reduce cu o treime;

- în pofida faptului că procurorul a invocat stare de recidivă în privința lui Lungu Sergiu, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020, Lungu Sergiu a fost condamnat cu suspendarea parțială a executării pedepsei, iar potrivit art.34 alin.(5) Cod penal, la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale, dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

7. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul ordinar declarat de avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, urmează a fi respins, iar recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, urmează a fi admis, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cu referire la recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarat de către procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de individualizarea pedepsei inculpatului.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelurilor, în partea aplicării pedepsei, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, la fel instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate, în ordine de apel.

Astfel, instanța de recurs reține că, prima instanță examinând cauza în procedura art. 364¹ Cod de procedură penală, l-a fost recunoscut vinovat și condamnat pe Lungu S. în baza art. 42, 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, art. 70 alin.(3¹) Cod penal, la 2 ani închisoare, fără amendă. Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, adăugând parțial, la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07.12.2020, s-a stabilit în privința lui Lungu Sergiu pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 6 (șase) ani, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Inclusiv procurorul, nefiind de acord cu hotărârea adoptată a contestat-o în ordine de apel, criticând-o și prin prisma faptului că, instanța de judecată a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, eronat a calculat limitele pedepsei, potrivit prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală și art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Însă, instanța de apel a respins ca nefondate apelurile declarate și a menținut sentința, indicând că *"Se concluzionează că, în baza art. 364¹ alin. (8) și art. 70 alin. (3¹) Cod procedură penală coroborat cu art. 187 alin. (2), Cod penal, fapta incriminată inculpatului Lungu Sergiu se încadrează în noile limite: de până la 2 ani și 4 luni închisoare, iar amendă în limitele generale prevăzute de art.64 alin.(3) Cod penal - 500 u.c."*, astfel constatând că inculpatului urma a-i fi aplicată pedeapsă de până la 2 ani și 4 luni închisoare.

La acest aspect, Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel prin menținerea sentinței în partea aplicării pedepsei inculpatului Lungu S., nu a ținut cont de faptul că:

- inculpatul Lungu S. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 187 alin.(2) lit. b) și f) Cod penal, care prevede pedeapsă cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale;

- în conformitate cu prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, *la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru*

infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată, astfel ținând cont de prevederile articolului menționat, noua limită a pedepsei, pasibilă a fi aplicată inculpatului, care la momentul comiterii infracțiunii avea vârsta între 18 și 21 ani, constituie 4 ani și 8 luni închisoare, care este atât limita minimă cât și maximă:

- potrivit actelor cauzei, inculpatul Lungu Sergiu a solicitat prin înscris autentic examinarea cauzei penale în procedură simplificată pe baza probelor administrate la etapa urmăririi penale prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, cererea ce a fost acceptată de către instanța de judecată și în consecință cauza penală a fost examinată în procedura numită în cadrul prezentului alineat;

- limita minimă și maximă a pedepsei recalculate pasibile a fi aplicate inculpatului Lungu Sergiu pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.42, 187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, urmare a aplicării beneficiilor normei prevăzute la art.70 alin.(3¹) Cod penal, este de 4 ani și 8 luni închisoare, astfel reclacularea noilor limite ale pedepsei pasibile a fi aplicate inculpatului, pentru același capăt de acuzare, urmare a examinării cauzei penale în procedura simplificată pe baza probelor administrate la etapa urmăririi penale prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală, va reprezenta diferența obținută urmare a deducerii din termenul de 4 ani 8 luni închisoare a raportului fracțional de 1/3 din această pedeapsă, obținând pe final un termen fix al pedepsei recalculate de 3 ani 1 lună și 10 zile, care în circumstanțele speței reprezintă atât limita maximă cât și minimă a pedepsei.

Deci, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, această instanță priplit a respins ca nefondat apelul procurorului și a menținut sentința în partea aplicării pedepsei inculpatului, prin care au fost recalculate contrar prevederilor art. art.70 alin.(3¹) Cod penal și art. art.364¹ Cod de procedură penală, limitele pedepsei, instanța de apel neînălăturând eroarea admisă de prima instanță.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, la fel instanța de apel nu a pătruns în argumente și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către procuror referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauză urmează a fi casată parțial, în partea aplicării pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în instanța de apel, într-un nou complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile

legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate, în partea aplicării pedepsei inculpatului; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, să emită o soluție clară și motivată, să țină cont de pe ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Colegiul penal lecturând textul recursului declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, stabilește că acesta indică temeiurile de casare prevăzute de art.427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) Cod de procedură penală, însă în motivarea recursului, acesta invocă dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului de instanțele de fond, solicitând aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, temei ce se încadrează în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *„hotărârile instanței de apel poate fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.”*, celelalte temeiuri nefiind argumentate de către recurent.

Colegiul penal lărgit reține că, asupra tuturor împrejurărilor constatate în prezenta speță și de care urmează să țină cont instanțele de judecată la stabilirea pedepsei inculpatului, Colegiului penal s-a expus la analiza recursului procurorului.

Totodată, instanțele de fond întemeiat au reținut faptul că, infracțiunea săvârșită de inculpat se atribuie la categoria infracțiunilor grave, la fel s-a reținut prezența circumstanțelor atenuante și anume, căința sinceră și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, iar în calitate de circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză, or Lungu Sergiu anterior a fost condamnat pentru săvârșirea tâlhăriei. Astfel, instanța de recurs atestă faptul că instanța de apel întemeiat a constatat că, pedeapsa închisorii cu executare, este unica aplicabilă situației inculpatului, care pornind de la datele caracteristice ale ultimului, este pe măsură să ducă la atingerea scopului general și special al pedepsei penale astfel, instanța de recurs respinge și critica recurentului, precum că inculpatului urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu suspendare condiționată conform art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal specifică că potrivit alin. (1) art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.* Așa dar, din conținutul normei enunțate, rezultă că instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, în caz că va considera necesar, adică din sensul acestei norme această prevedere poartă un caracter facultativ și nu unul imperativ.

În concluzie, Colegiul penal lărgit statuează, că în cauza dată critica avocatului sub aspectul temeiului de casare invocat în recursul declarat este nefondată, astfel lipsind motive de a interveni în soluția adoptată de către instanța de apel, la acest aspect, de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului.

În temeiul celor expuse mai sus, instanța de recurs constatând, că recursul declarat de către avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului, este unul neîntemeiat, a ajuns la concluzia privind respingerea acestuia ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Mihalache Iurie în numele inculpatului.

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2021, în latura pedepsei, în cauza penală în privința lui **Lungu Sergiu** și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 23 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Plămădeală Ghenadie